

Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) atliko korupcijos rizikos analizę Anykščių, Biržų, Marijampolės ir Skuodo vietos veiklos grupių (VVG) veiklos ir Vidaus reikalų ministerijos atliekamos priežiūros srityse. Nustatyta, kad jų veiklos teisinis reglamentavimas gali sudaryti prielaidas korupcijai pasireikšti. Taip pat nustatytos korupcijos rizikos, susijusios su asmenų įdarbinimu miesto vietos veiklos grupėse.

Korupcijos prevencijos pareigūnai įvertino 2014–2020 metų Europos sąjungos (ES) fondų investicijų administravimo laikotarpį, kuriame buvo finansuojamos 39 parengtos miestų plėtros strategijos, o jų įgyvendinimui buvo suteikta parama iš ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto už beveik 24 mln. eurų. Anykščių, Biržų, Marijampolės ir Skuodo vietos veiklos grupėms ir Vidaus reikalų ministerijai buvo pateikti siūlymai dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksmų šalinimo. Pasiūlymais siekiama užtikrinti skaidresnį 2021–2027 m. Lietuvos miestų vietos plėtrai ES finansavimo laikotarpiu iš struktūrinių fondų skiriamą virš 40 mln. eurų panaudojimą ir veiksmingesnę miestų VVG sprendimų priežiūrą.

Analizės metu nustatyta, kad nereguliuojama miestų VVG sudėtis sudaro prielaidas steigti miestų partnerių grupes, kurios gali neužtikrinti skaidrios partnerystės. Pavyzdžiui, Marijampolės miesto VVG sudaro tik 3 nariai, o mažesnių miestų, kaip Anykščių miesto VVG sudaro 15 narių, Biržų miesto VVG – 14 narių. Tokiu būdu gali būti sudaromos prielaidos miesto VVG atstovauti siauroms interesų grupėms, galinčioms lengvai daryti įtaką šios grupės valdymo organų nariams skiriant jos pirmininką, valdybos narius ar priimant kitus miesto VVG sprendimus.

Taip pat nustatytos ydingos situacijos, kai miesto VVG, kaip partneris ar pareiškėjas, dalyvavo įgyvendinant savo paties parengtas miesto plėtros strategijas. STT vertinimu, tokie VVG sprendimai, kuriais minėtos grupės buvo įtrauktos į finansuojamų projektų sąrašus, galėjo būti priimti neskaidriai. Nustatyta, kad Anykščių, Marijampolės ir Skuodo miestų VVG pačios rengė arba dalyvavo kaip partneriai, kitų pareiškėjų parengtuose projektuose, kuriuos paramai iš ES lėšų gauti vertino miestų VVG samdyti vertintojai, atrinko – tų pačių miestų grupių valdybos nariai, o projektus parengė – tų pačių grupių pirmininkai ar jų darbuotojai.

Nustatyti atvejai, kai Marijampolės ir Skuodo miesto VVG valdybose, priimant projektų atrankos sprendimus, naudingus miesto VVG pirmininkų, valdybos narių ar darbuotojų vadovaujamiems pareiškėjams, atrenkant jų projektus finansavimui iš ES lėšų, įvairiomis formomis dalyvavo taip pat ir šiais sprendimais suinteresuoti Marijampolės ir Skuodo miesto VVG pirmininkai ir valdybų nariai.

Taip pat STT nustatė korupcijos rizikas, susijusias su asmenų įdarbinimu miesto vietos

veiklos grupėse, pavyzdžiui, vienos grupės pirmininkas dalyvavo valdybai priimant sprendimą dėl savo įdarbinimo projekto vadovu. Kitais atvejais į darbą buvo priimami miesto VVG pirmininkų, valdybos narių artimi giminiai ar pažįstami be atviro konkurso, aiškių reikalavimų kandidatams ir nustatytos atrankos sistemos.

STT vertinimu, galiojanti ikiteisminė skundų dėl miestų VVG priimtų sprendimų nagrinėjimo tvarka nėra pakankamai prieinama bendruomenei, neskatina ir nesudaro sąlygų visiems bendruomenės nariams pranešti apie miestų VVG galimai daromus pažeidimus.

Anykščių, Biržų, Marijampolės ir Skuodo vietos veiklos grupės ir Vidaus reikalų ministerija per 3 mėnesius turės viešai savo interneto svetainėje paskelbti informaciją, kaip bus įgyvendinami korupcijos rizikos analizės išvadoje pateikti STT siūlymai.

Su korupcijos rizikos analize galite susipažinti [čia](#).

